

VELEUČILIŠTE U POŽEGI

INES KUNAC, 6644

IZVOZ I UVOZ HRVATSKIH ŽUPANIJA

ZAVRŠNI RAD

Požega, 2017. godine.

VELEUČILIŠTE U POŽEGI

DRUŠTVENI ODJEL

PREDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ RAČUNOVODSTVO

IZVOZ I UVOZ HRVATSKIH ŽUPANIJA

ZAVRŠNI RAD

IZ PREDMETA: UVOD U GOSPODARSKU STATISTIKU II

MENTOR: dr. sc. Mirjana Radman-Funarić, prof.v.š.

STUDENT: Ines Kunac

Matični broj studenta: 6644

Požega, 2017. godine

SAŽETAK

Izvoz i uvoz predstavljaju međunarodnu razmjenu robe i kapitala. Izvoz i uvoz jako su bitni za svaku zemlju jer utječu na gospodarsko stanje zemlje. Povećanje izvoza pridonosi stvaranju novih radnih mjesta, povećanju deviznih rezervi i rastu bruto domaćeg proizvoda. Veličina izvoza utječe na razinu deficita državnog proračuna i održiv gospodarski rast. Predmet istraživanja ovoga rada je izvoz i uvoz hrvatskih županija od 2011. do 2016. godine pomoću baznog i verižnog indeksa korištenjem službeno objavljenih podataka Državnog zavoda za statistiku. U radu je istražena i pokrivenost uvoza izvozom po županijama u Republici Hrvatskoj i prosjek izvoza i uvoza po županijama u Republici Hrvatskoj. Kroz promatrane godine nije došlo do poboljšanja robne razmjene sa inozemstvom u republici Hrvatskoj.

Ključne riječi: međunarodna razmjena robe, županija, izvoz, uvoz, gospodarski rast

SUMMARY

Export and import represent the international exchange of merchandise and capital. Export and import are very important for every country because they influence the economy. The increase of export contributes to opening of new working places, increase of foreign exchange reserves and growth of gross domestic product. Export size affects the level of budget deficit and sustainable economic growth. The subject of research in this work is export and import of Croatian counties between 2011. and 2016. by means of simple index and chain index using the official data of State institute of statistics. Import /export ratio per county in the Republic of Croatia has been researched in this work just like average export and import per county. Throughout the observed years there has not been an improvement of merchandise trade with foreign countries in the Republic of Croatia.

Key words: international exchange of merchandise, county, export, import, economic growth

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. VANJSKA TRGOVINA	2
2.1. Osnovni oblici vanjske trgovine	2
2.2. Oblici nastupa na inozemnom tržištu	2
3. ZAJEDNIČKA TRGOVINSKA POLITIKA	4
3.1. Uvoz i izvoz unutar Europske unije	4
3.2. Uvoz i izvoz robe u treće zemlje	4
3.3. Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom	5
4. VREMENSKI NIZOVI	7
4.1. Intervalni vremenski nizovi	7
4.2. Trenutačni vremenski nizovi	7
5. INDEKSI VREMENSKOG NIZA	8
5.1. Individualni indeksi na stalnoj bazi	8
5.2. Individualni indeksi na promjenjivoj bazi	8
6. ANALIZA IZVOZA I UVOZA HRVATSKIH ŽUPANIJA OD 2011. DO 2016. GODINE	9
7. ZAKLJUČAK	22
LITERATURA	23
POPIS TABLICA	25
POPIS GRAFIKONA	26

1. UVOD

Vanjska trgovina je važna za gospodarsko svake zemlje. Cilj svake zemlje je da se njezina bogatstva iskorištavaju što uspješnije tako da se poveća proizvodnja, zaposlenost i standard stanovnika. Uključivanjem zemlje u vanjsku trgovinu želi se postići da svi njezini stanovnici imaju veći životni standard nego što bi ga imali bez vanjske trgovine.

Rad je podijeljen na sedam poglavlja. U prvome dijelu rada uvodi se u strukturu završnog rada.

U drugome dijelu rada objašnjen je pojam vanjske trgovine i njezini oblici nastupa na inozemnom tržištu.

U trećem dijelu rada objašnjen je pojam zajednička trgovinska politika, uvoz i izvoz robe unutar Europske unije i uvoz i izvoz robe iz trećih zemalja, zemalja nečlanica Europske unije. Također su iznesena i obilježja robne razmjene Republike Hrvatske s inozemstvom.

U četvrtom dijelu rada objašnjen je pojam vremenski nizovi i vrste vremenskih nizova, trenutačni i intervalni, dok su u petom dijelu objašnjeni indeksi vremenskog niza i njihov izračun.

U šestom dijelu rada provedena je analiza izvoza i uvoza po hrvatskih županijama kroz bazni i verižni indeks, pokrivenost uvoza izvozom i prosječni izvoz i uvoz Republike Hrvatske po županijama. Podaci o izvozu i uvozu preuzeti su od Državnog zavoda za statistiku.

U posljednjem sedmom dijelu rada izneseni su zaključci o stanju izvoza i uvoza u hrvatskim županijama.

2. VANJSKA TRGOVINA

Vanjska trgovina predstavlja razmjenu materijalnih i nematerijalnih dobara između zemalja. Osim razmjene materijalnih dobara, vanjska trgovina obavlja i poslove kao što su transportne usluge, usluge provjere količine i kvalitete robe, izvođenje investicijskih radova u inozemstvu, zastupanje stranih poslovnih partnera itd.. (Andrijanić, 1995: 5)

Otvaranje nacionalnog tržišta prema svjetskom glavni je cilj vanjske politike. Vanjska trgovina omogućava porast društvene učinkovitosti proizvodnje, dalje iskorištavanje domaćih kapaciteta te novih znanja i organizacije.

2.1. Osnovni oblici vanjske trgovine

Uključivanje tržišta u međunarodnu razmjenu ovisi o nizu objektivnih i subjektivnih okolnosti kao što su: vrste i svojstvo robe ili usluge koja se izvozi ili uvozi, veličina poduzeća, opseg proizvodnje, veličina zaliha, raspoloživost stručnog osoblja, skladišni i drugi kapaciteti i dr.. Izbor nastupa na inozemnom tržištu ovisi i o stanju na određenom inozemnom tržištu. Može se dogoditi da određena roba na jednom tržištu se prodaje neizravnim putem dok se na drugom tržištu ista roba prodaje izravnom trgovinom. (Andrijanić, 1995: 47)

2.2. Oblici nastupa na inozemnom tržištu

Pod osnovnim oblicima nastupa na inozemnom tržištu podrazumijevamo neizravnu posrednu trgovinu i izravnu trgovinu.

Kod neizravnog nastupa na inozemnom tržištu proizvođač se uključuje u strano tržište putem specijaliziranih vanjskotrgovinskih poduzeća koja su locirana u zemlji u koju se roba uvozi. Također proizvođač svoje proizvode prodaje ili predaje vanjskotrgovinskom posredniku koji za njega obavlja sve radnje u vezi ostvarivanja vanjskotrgovinskog posla. Prednosti neizravnog nastupa na inozemnom tržištu su da se tim načinom izvoza i uvoza robe proizvođač oslobađa svih briga vezanim za organizaciju interne i vanjske službe vanjske trgovine, organizacije izvozno-uvoznog odjela te se može posvetiti svojoj proizvodnoj djelatnosti. Prodaja robe je brža što se odražava na uspješnost poslovanja. Nema troškova obrade jer se koristi organizacijom specijaliziranog posredničkog poduzeća. Nedostaci neizravnog nastupa su ti da proizvođač ne može aktivnije sudjelovati u prodaji svoje robe i

samim time neposredno utjecati na povećanje prodaje svoje robe u inozemstvu. Proizvođač robe ne može predstaviti kvalitetu i prednosti svojih proizvoda.

Izravno uključanje u vanjskotrgovinski promet proizvođaču osigurava velike mogućnosti kao što su prilagođavanje proizvodnje željama kupaca i svakodnevnoj potražnji novih, privlačnijih i suvremenijih proizvoda. Prednosti izravnog nastupa je taj da proizvođač može stvarno ocijeniti svoje izgleda i isplativost za plasman svojih proizvoda na tržištu. Sam organizira izvoz svojih proizvoda i uvoz za svoje potrebe. Nedostatci su da izravna prodaja robe zahtijeva i velike troškove za održavanje vanjskotrgovinske organizacije pa nije preporučljiva za proizvođače koji raspolažu ograničenim kapitalom. Izravan izvoz zahtijeva i korištenje skupih kredita te utječe na usporavanje obrtaja financijskih sredstava. (Andrijanić i Pavlović, 2012: 89)

3. ZAJEDNIČKA TRGOVINSKA POLITIKA

Od dana 1. srpnja 2013. godine Republika Hrvatska je postala članica Europske unije i od tog dana u Hrvatskoj se primjenjuje carinsko zakonodavstvo Europske unije uključujući provođenje mjera Zajedničke trgovinske politike i Zajedničke poljoprivredne politike. Zajednička trgovinska politika temelji se na jedinstvenim načelima u trgovinskim odnosima Europske unije sa svijetom, naročito u pogledu zajedničkih carinskih stopa koje proizlaze iz sklopljenih trgovinskih sporazuma, utvrđivanja izvozne politike te korištenja trgovinskih zaštitnih mehanizama i uklanjanja trgovinskih prepreka. Zajednička trgovinska politika obuhvaća i trgovinske odnose Europske unije sa trećim zemljama. (MVEP,2017)

3.1. Uvoz i izvoz unutar Europske unije

Europska unija predstavlja slobodnu trgovinu između članica država što znači da poduzetnici koji trguju unutar Europske unije imaju pravo slobodno uvoziti i izvoziti robu. Države članice ne smiju na bilo koji način ograničavati trgovinu. Također države članice imaju pravo i na slobodan provoz na cijelom području Europske unije. Neke države članice mogu uvesti ograničenja za određene proizvoda ako smatraju da su štetna za okoliš, zaštitu zdravlja i života ljudi, životinja ili biljaka ali moraju dokazati da su takva ograničenja opravdana i razmjerna. Svi proizvodi koji se prodaju unutar Europske unije podliježu porezu na dodanu vrijednost. Stope poreza na dodanu vrijednost razlikuju se između država članica. Porez na dodanu vrijednost se ne naplaćuje na izvoz izvan Europske unije nego se porez na dodanu vrijednost plaća u zemlji uvoza. (EUROPA. EU, 2017)

3.2. Uvoz i izvoz robe iz trećih zemalja

Sve zemlje Europske unije imaju zajedničku carinsku tarifu što znači da se iste carinske tarife primjenjuju širom Europske unije bez obzira u koju državu članicu se roba uvozi. Visina carinske tarife ovisi o vrsti proizvoda koji se uvozi i iz koje zemlje se roba uvozi. TARIC je baza podataka u koju su uvrštene sve mjere zajedničke trgovinske i poljoprivredne politike Europske unije koje se odnose na carinsku tarifu Europske Unije. Daje nam pregled mjera koje treba primijeniti na robu koja se izvozi i uvozi iz trećih zemalja. (IZVOZ.GOV, 2017)

Uvoz robe u Republiku Hrvatsku podrazumijeva unošenje robe iz trećih zemalja na carinsko područje Unije te se na taj uvoz primjenjuju carinski propisi Europske unije i provedbeni carinski propisi Republike Hrvatske. Ovisno dali se radi o carinskom skladištenju,

unutarnjoj proizvodnji, preradi pod carinskim nadzorom, privremenim uvozom, vanjskoj proizvodnji svaki unos robe na carinsko područje Republike Hrvatske mora se prijaviti hrvatskom carinskom uredu te će biti stavljen u namjeravajući carinski postupak. Potrebna je određena carinska dokumentacija na temelju koje se utvrđuje dali bi trebali platiti carinu i u kojem iznosu. Ako dođe do nezakonitog unosa robe ili nekog drugog oblika nezakonitog postupanja u smislu carinskih propisa roba će biti oduzeta od strane carinskog tijela te obračuna i naplate duga. U slučaju neplaćanja duga roba će biti trajno oduzeta. (Bandalović, 2014: 217)

Postoje dvije vrste carinskog postupka carinskog sustava Europske unije a to su postupak ponovnog izvoza robe koja nije roba Unije i postupak izvoza robe Europske unije. Razlika je u carinskom statusu robe koja napušta carinsko područje Unije. Postupak ponovnog izvoza robe je taj da područje Unije napušta roba koja nema status robe Unije a može se odnositi na robu koja se nalazila u nekom carinskom postupku kao npr. unutarnja proizvodnja ili carinsko skladištenje. Drugi je postupak izvoza robe a predstavlja robu Unije koja može biti iznesena privremeno ili konačno. (Bandalović, 2014: 257)

3.4. Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom

Članstvom u Europskoj uniji Republika Hrvatska postala je dio jedinstvenog tržišta u kojem nema carinskih i necarinskih prepreka a time su smanjeni prekogranični troškovi poslovanja, povećala se konkurencija. Također je hrvatskim gospodarstvenicima omogućen slobodan pristup tržištu svih država članica Europske unije. Slobodna trgovina također ima veliki značaj utjecaj na rast i radna mjesta u Europi. Republika Hrvatska postala je i dio razvijene mreže trgovinskih sporazuma koje je Europska unija sklopila s trećim zemljama te su joj otvorena značajna tržišta obzirom na sporazume o slobodnoj trgovini koje je Europska unija sklopila s trećim zemljama.

Prema priopćenju 2017. godine Državnog zavoda za statistiku ukupan izvoz Republike Hrvatske s inozemstvom u 2016. godini iznosio je 92,8 milijardi kuna što je u usporedbi s godinom prije povećanje od 5 milijardi kuna odnosno 5,7%. Ukupan uvoz u istoj godini iznosio je 148,3 milijardi kuna što znači da se povećao za 7,7% milijardi kuna odnosno 5,5% u odnosu na 2015. godinu. Deficit robne razmjene s inozemstvom iznosio je 55,7 milijardi kuna što je za 2,7 milijardi kuna više nego u prethodnoj godini. Pokrivenost uvoza izvozom ostala je na istoj razini sa 62,5%. Hrvatski najvažniji trgovinski partneri u robnoj razmjeni su

Njemačka, Italija, Slovenija. Najveći izvoz u države nečlanice Republika Hrvatska ostvaruje s Bosnom i Hercegovinom. Na razini EU-28 Republika Hrvatska u 2016. godini se nalazi na 24. mjestu u izvozu i na 23. mjestu u uvozu, dok se prethodne godine nalazila na 25. mjestu u izvozu i 24. mjestu u uvozu i time je poboljšala svoju poziciju među članicama u ukupnoj robnoj razmjeni EU-28.

Prema priopćenju 2017. godine Državnog zavoda za statistiku porast izvoza u 2016. godini najvećim je dijelom izvoza prerađivačke industrije koja je u ukupnom izvozu sudjelovala s 88,9% i ostvarila porast od 6,9%. Kao dio prerađivačke industrije proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka ostvarila je doprinos porastu izvoza sa 55,1%. Utjecaj na povećanje izvoza imala je i proizvodnja gotovih metalnih proizvoda osim strojeva i opreme s udjelom od 7,6% a to je porast od 20%. Kao i kod izvoza prerađivačka industrija najviše je pridonijela uvozu u 2016. godini sa udjelom od 87,9% što je porast od 7,7%. Također unutar prerađivačke industrije proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka najviše je pridonijela povećanju uvoza porastom od 47,3%. Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica pridonijela je povećanju uvoza sa udjelom od 6,9% što je porast od 47,3%.

4. VREMENSKI NIZOVI

Cilj analize vremenskih nizova je promatranje društveno-ekonomskih pojava prikupljanjem podataka, pronalaženjem zakonitosti ponašanja promatranih pojava i predviđanjem njihovih ponašanja u budućnosti (Horvat i Mijoč, 2014: 532). Vremenski niz predstavlja skup kronoloških uređenih vrijednosti varijable koja predočuje neku pojavu ili statistički proces u vremenu (Šošić, 2004: 549). Frekvencije su veličine čijim nizanjem nastaju vremenski nizovi i one moraju biti usporedive, što znači kako se tijekom čitavog promatranja vremenskog razdoblja ne smije mijenjati pojmovna i prostorna definicija promatrane pojave. Podaci se mogu prikupljati u dnevnim, tjednim, kvartalnim, polugodišnjim, godišnjim razdobljima. Vremenska razdoblja mogu biti različita a tada je potrebno korigirati frekvencije prije njihove usporedbe. Razlikujemo dvije vrste vremenskih nizova a to su intervalni i trenutačni. (Horvat i Mijoč, 2014: 533)

4.1. Intervalni vremenski nizovi

Intervalni vremenski nizovi prikazuju sve one pojave koje imaju samo jedan smjer kretanja i koje se mogu promatrati u nekom od vremenskih intervala određenog od početka do kraja razdoblja. Nastaju zbrajanjem vrijednosti pojave po intervalima vremena. Intervalni vremenski niz ima svojstvo kumulativnosti što znači da je moguće izračunati zbroj frekvencija intervalnog vremenskog niza. Koristi se za analizu podataka kao što su proizvodnja i prodaja proizvoda, izvoz, uvoz. (Horvat i Mijoč, 2014: 534)

4.2. Trenutačni vremenski nizovi

Koriste se za pojave promatrane isključivo u određenome trenutku. Frekvencije pokazuju razinu pojave u određenom trenutku a nizanjem rezultata takvih promatranja formira se trenutačni vremenski niz. Obuhvaća pojave koje imaju dva smjera. Razmaci između vremenskih točaka promatranja nisu bitni za usporedbu frekvencija. Frekvencije trenutačnog vremenskog niza nemaju svojstvo kumulativnosti. Koriste se za analizu podataka kao što su bilanca na dan, broj zaposlenih na određeni dan itd. (Horvat i Mijoč, 2014: 535)

5. INDEKSI VREMENSKOG NIZA

Individualni indeksi prate razvoj samo jedne pojave s pomoću indeksnih brojeva u više uzastopnih vremenskih razdoblja. U praksi se koriste dvije vrste indeksa, indeksi s promjenjivom bazom usporedbe i indekse sa stalnom bazom usporedbe. Indeksi se mogu prikazati linijskim i površinskim grafikonima. (Horvat i Mijoč, 2014: 553)

5.1. Individualni indeksi na stalnoj bazi

Kod izračunavanja baznih indeksa potrebno je odrediti bazno razdoblje. Za bazno razdoblje najčešće se uzima vrijednost pojave jednoga promatranog vremenskog razdoblja. Izražavaju se u postocima. (Horvat i Mijoč, 2014: 554) Bazni indeksi se izračunavaju prema izrazu:

$$I_t = \frac{y_t}{y_b} \cdot 100 \quad (1)$$

Bazni indeksi dobivaju se tako da se svaki član vremenskog niza podijeli s vrijednošću baznog razdoblja i pomnoži sa sto.

5.2. Individualni indeksi na promjenjivoj bazi

Indeksi na promjenjivoj bazi takozvani verižni indeksi pokazuju pad ili rast u tekućem razdoblju u odnosu na prethodno razdoblje. Izražavaju se u postocima. Verižni indeksi izračunavaju se prema izrazu:

$$v_t = \frac{y_t}{y_{t-1}} \cdot 100 \quad (2)$$

Verižni indeksi dobivaju se tako da se svaki član vremenskog niza podijeli sa prethodnim članom vremenskog niza i pomnoži sa sto.

6. ANALIZA IZVOZA I UVOZA HRVATSKIH ŽUPANIJA OD 2011. DO 2016. GODINE

Izvoz i uvoz predstavlja međunarodnu trgovinsku razmjenu i nabavu potrebnih dobara. Primjenom baznih i verižnih indeksa istraženo je današnje stanje izvoza i uvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine.

Podaci o izvozu po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine preuzeti su iz Priopćenja Državnog zavoda za statistiku - Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom, po županijama i prikazani su u tablici 1.

Tablica 1: Izvoz po županijama Republike Hrvatske u razdoblju od 2011. do 2016. godine u tisućama kuna

Izvoz	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Republika Hrvatska	71.234.060	72.380.725	72.594.640	79.099.297	87.772.423	92.793.259
Zagrebačka	2.195.598	2.784.292	3.176.549	3.583.637	4.646.264	4.937.318
Krapinsko-zagorska	2.288.819	2.427.077	2.752.080	2.908.127	3.109.078	3.360.268
Sisačko-moslavačka	4.008.882	3.645.508	3.412.397	3.978.967	4.027.717	3.028.816
Karlovačka	1.500.225	1.675.042	1.873.569	1.965.980	2.099.507	2.425.295
Varaždinska	5.399.760	5.651.982	6.009.699	6.020.757	6.881.434	7.095.697
Koprivničko-križevačka	1.849.127	1.861.053	1.989.924	2.069.007	2.186.747	2.340.522
Bjelovarsko-bilogorska	733.346	738.029	765.112	831.759	890.870	1.045.306
Primorsko-goranska	4.354.545	4.021.808	3.498.404	3.806.359	4.305.012	3.595.880
Ličko-senjska	76.706	129.518	174.244	194.753	226.178	233.184
Virovitičko-podravska	729.343	996.059	756.417	952.230	949.375	1.105.157
Požeško-slavonska	680.124	762.026	778.544	763.545	833.998	830.868
Brodsko-posavska	909.327	1.376.031	1.446.426	1.308.485	1.878.874	1.904.371
Zadarska	1.301.131	1.264.046	1.295.700	1.388.731	1.789.599	1.717.449
Osječko-baranjska	3.462.485	3.251.003	2.975.564	3.401.550	3.795.656	4.257.615
Šibensko-kninska	1.555.273	1.923.427	1.188.251	1.032.586	541.524	371.788
Vukovarsko-srijemska	1.151.711	1.197.064	1.237.696	1.404.030	1.426.110	1.361.893
Splitsko-dalmatinska	4.454.474	3.595.264	2.294.355	2.710.579	3.603.628	3.515.523
Istarska	7.120.999	5.242.935	5.116.870	4.618.590	5.542.425	5.093.154
Dubrovačko-neretvanska	246.347	176.662	224.156	221.195	247.009	202.229
Međimurska	2.931.082	3.058.075	3.172.304	3.407.594	3.785.474	4.157.396
Grad Zagreb	23.673.608	26.391.493	27.578.285	28.276.433	29.099.583	30.770.785
Neraspoređeno	611.148	212.330	878.094	4.554.402	5.906.361	9.442.745

Izvor: autorica prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

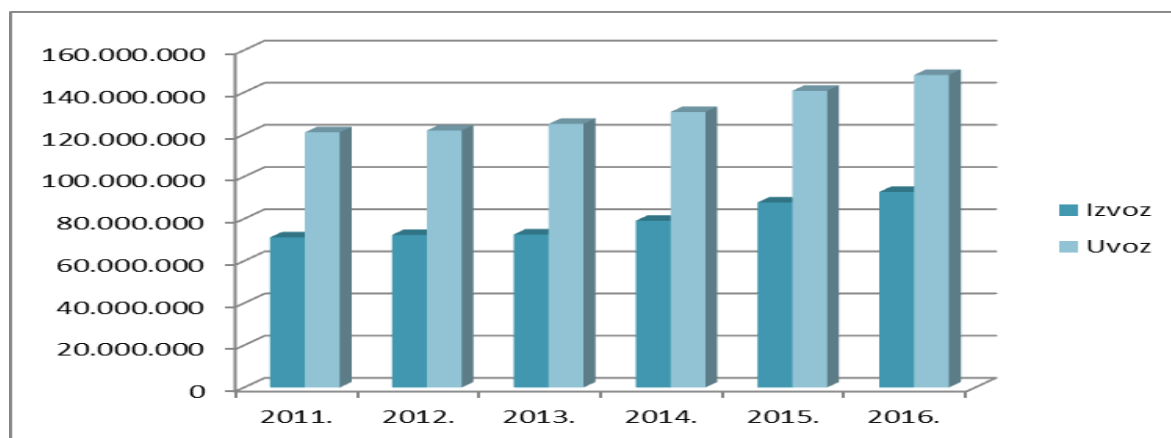
Podaci o uvozu po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine preuzeti su iz Priopćenja Državnog zavoda za statistiku - Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom, po županijama i prikazani su u tablici 2.

Tablica 2: Uvoz po županijama Republike Hrvatske u razdoblju od 2011. do 2016. godine u tisućama kuna

Uvoz	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Republika Hrvatska	121.036.155	121.899.361	125.051.938	130.673.196	140.747.763	148.282.053
Zagrebačka	9.266.416	9.188.765	10.053.826	11.383.648	13.061.388	14.304.686
Krapinsko-zagorska	1.856.667	2.104.200	2.176.360	2.396.092	2.455.872	2.622.935
Sisačko-moslavačka	2.208.635	2.153.804	1.899.067	1.935.849	2.145.804	1.799.087
Karlovačka	1.271.403	1.263.419	1.570.490	1.467.739	1.474.765	1.862.984
Varaždinska	4.146.181	3.980.158	5.291.809	6.109.003	7.410.374	7.236.092
Koprivničko-križevačka	1.388.704	1.312.445	1.324.530	1.420.801	1.739.758	1.883.313
Bjelovarsko-bilogorska	873.822	899.878	958.988	953.599	1.084.649	1.363.233
Primorsko-goranska	5.708.891	5.308.670	5.650.686	6.752.208	6.558.714	6.630.333
Ličko-senjska	98.413	91.465	70.951	67.653	83.753	107.496
Virovitičko-podravsk	557.681	632.556	364.557	470.682	504.824	621.137
Požeško-slavonska	479.762	516.315	520.702	494.180	602.975	555.163
Brodsko-posavska	1.326.433	1.555.456	1.144.219	1.020.954	1.273.620	1.331.800
Zadarska	1.069.586	1.071.583	1.209.472	1.370.130	1.760.554	1.695.062
Osječko-baranjska	3.147.134	3.028.553	3.053.473	3.016.813	3.368.003	3.908.898
Šibensko-kninska	1.661.571	1.913.353	1.249.166	1.023.788	584.886	461.347
Vukovarsko-srijemska	1.337.070	1.626.813	2.105.897	3.211.495	3.027.813	2.626.965
Splitsko-dalmatinska	4.561.588	5.104.514	4.351.126	4.598.773	4.859.104	4.993.984
Istarska	5.446.357	5.125.558	5.150.998	4.988.493	5.707.296	6.039.993
Dubrovačko-neretvanska	397.241	529.991	407.341	350.980	547.853	554.373
Međimurska	2.352.180	2.325.687	2.484.507	2.909.156	3.198.255	3.415.742
Grad Zagreb	70.564.672	71.552.304	73.278.313	70.332.195	73.014.415	74.169.710
Neraspoređeno	1.315.749	613.874	735.462	4.298.962	6.283.089	10.094.721

Izvor: autorica prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

Grafikon 1: Izvoz i uvoz Republike Hrvatske u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Izvor: autorica prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

Tablica 3 prikazuje udio pokrivenosti uvoza izvozom kroz hrvatske županije od 2011. godine do 2016. godine.

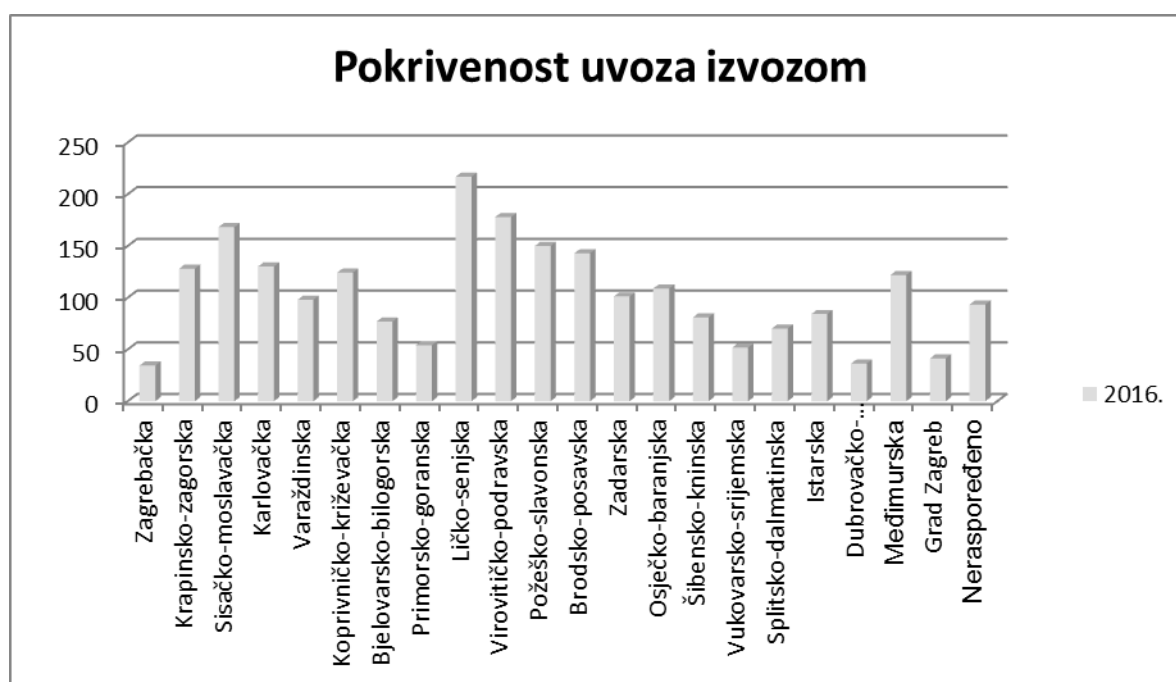
Pokazatelj pokrivenosti uvoza izvozom mjeri sposobnost konkuriranja zemlje na svjetskom tržištu. Izračunava se kao omjer izvoza robe prema omjeru uvoza robe zemlje u promatranoj godini i množi sa sto. Izražavaju se u postocima. Tim izračunom dobijemo podatak koliko se uvoza pokrilo izvozom kroz jednu godinu. U tablici je izračunato kolika je pokrivenost uvoza izvozom u hrvatskim županijama.

Tablica 3: Pokrivenost uvoza izvozom po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine u %

Županija	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Zagrebačka	23,7	30,3	31,6	31,5	35,6	34,5
Krapinsko-zagorska	123,2	115,3	172	121,3	126,5	128,1
Sisačko-moslavačka	181,5	169,2	180	190	188	168,3
Karlovačka	118	132,5	119,2	134	142,3	130,2
Varaždinska	130,2	142	113,5	98,5	93	98
Koprivničko-križevačka	133,1	142	150,2	136	126	124,3
Bjelovarsko-bilogorska	84	82	80	87,2	82,1	77
Primorsko-goranska	76,3	76	62	56,4	66	54,2
Ličko-senjska	78	142	245,5	288	270	217
Virovitičko-podravska	131	157,4	207,5	202,3	188,1	178
Požeško-slavonska	142	148	150	154,5	138,3	150
Brodsko-posavska	68,5	88,4	126,4	128,1	147,5	143
Zadarska	122	116,2	107,1	101,3	102	101,3
Osječko-baranjska	110	107,3	97,4	113	113	109
Šibensko-kninska	94	101	95,1	101	93	81
Vukovarsko-srijemska	86,1	73,5	59	44	47,1	52
Splitsko-dalmatinska	98	70	53	59	74	70,3
Istarska	131	102,2	99,3	92,5	97,1	84,3
Dubrovačko-neretvanska	62	33,3	55	63	45	36,4
Međimurska	125	131,4	128	117	118,3	122
Grad Zagreb	33,5	37	38	40,2	40	41,4
Neraspoređeno	46,4	34,5	119,3	106	94	93,5

Izvor: rad autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

Grafikon 2: Pokrivenost uvoza izvozom po županijama u 2016. godini u %

Izvor: rad autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

Kroz promatrano razdoblje najviši udio pokrivenosti uvoza izvozom imala je Ličko-senjska županija u 2014. godini 288%, što znači da je više izvozila nego uvozila, dok je najmanji udio imala Zagrebačka županija u 2011. godini 23,7%. Brodsko-posavska županija jedina ima konstantno povećanje pokrivenosti uvoza izvozom kroz promatrane godine. U 2016. godini najveću pokrivenost uvoza izvozom imala je Ličko-senjska županija 217% a najmanju pokrivenost uvoza izvozom Zagrebačka županija 34,5%. U 2016. godini 10 županija ostvarilo je deficit, a ostalih 11 suficit vanjskotrgovinske bilance, kao i u prethodnoj 2015. godini, što nam govori da nema poboljšanja na području uvoza i uvoza hrvatskih županija. Pokrivenost uvoza za Republiku Hrvatsku u 2016. godini iznosila je 62,4% te je ostala na istoj razini kao i prethodne godine što nam govori da nema poboljšanja u robnoj razmjeni u Republici Hrvatskoj.

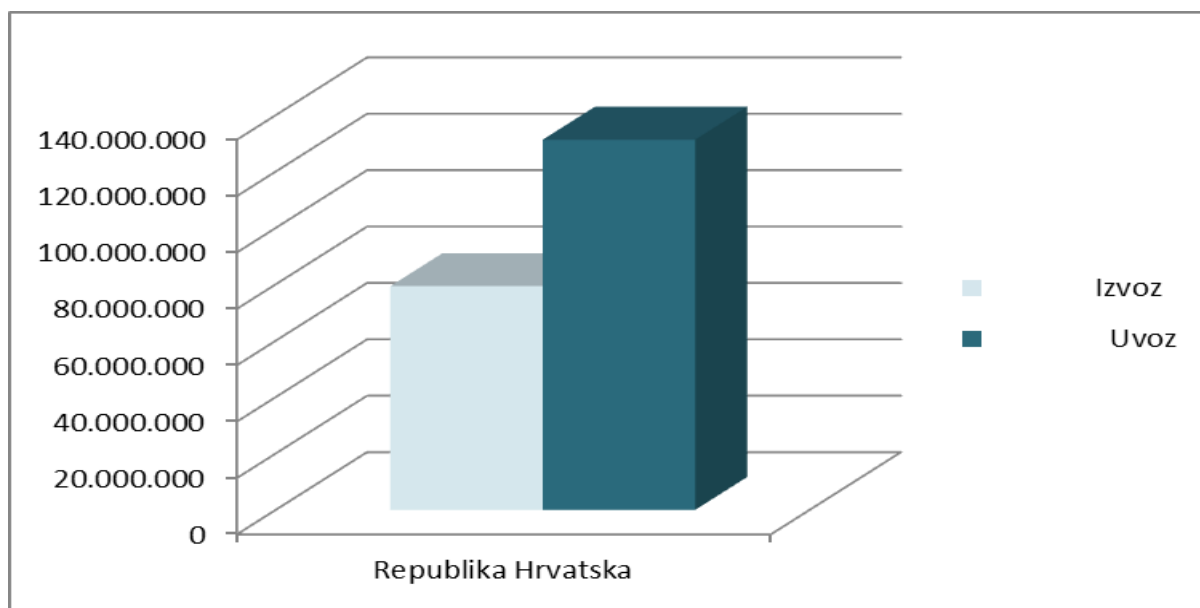
Tablica 4 prikazuje prosječni izvoz i uvoz po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine. Prosjek ili aritmetička sredina je izračunat tako da je zbroj vrijednosti promatranog obilježja podijeljen sa njihovim brojem. Tablica prikazuje koliki je prosječni izvoz i uvoz kroz promatrano razdoblje za svaku županiju.

Tablica 4: Prosječni izvoz i uvoz po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Županija	Izvoz	Uvoz
Zagrebačka	3.553.943	11.209.788
Krapinsko-zagorska	2.807.575	2.268.688
Sisačko-moslavačka	3.683.715	2.023.708
Karlovačka	1.923.270	1.485.133
Varaždinska	6.176.555	5.695.603
Koprivničko-križevačka	2.049.397	1.511.592
Bjelovarsko-bilogorska	834.070	1.022.362
Primorsko-goranska	3.930.335	6.101.584
Ličko-senjska	172.431	86.622
Virovitičko-podravska	914.764	525.240
Požeško-slavonska	774.851	528.183
Brodsko-posavska	1.470.586	1.275.414
Zadarska	1.459.443	1.362.731
Osječko-baranjska	3.523.979	3.253.812
Šibensko-kninska	1.102.142	1.149.019
Vukovarsko-srijemska	1.296.417	2.322.676
Splitsko-dalmatinska	3.362.304	4.744.848
Istarska	5.455.829	5.409.783
Dubrovačko-neretvanska	219.600	464.630
Međimurska	3.418.654	2.780.921
Grad Zagreb	27.631.698	72.151.935
Neraspoređeno	3.600.847	3.890.310
Republika Hrvatska	79.312.401	131.281.744

Izvor: rad autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

Grafikon 3: Prosječni izvoz i uvoz u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Izvor: rad autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

U razdoblju od 2011. do 2016. godine najveći prosječni izvoz imao je Grad Zagreb, a iznosio je 27.631.698 kuna i Varaždinska županija 6.176.555 kuna. Najmanji prosječni izvoz imala je Ličko-senjska županija, a iznosio je 172.431 kuna. Najveći prosječni uvoz nakon Grada Zagreba imale su Zagrebačka županija i Primorsko-goranska županija. Najmanji prosječni uvoz imala je Ličko-senjska županija a iznosio je 86.622 kuna.

Tablica 5 prikazuje bazne indekse izvoza izračunate prema prosječnom izvozu svake pojedine županije u razdoblju od 2011. do 2016. godine. U izračunu tablice za bazu usporedbe upotrijebljen je prosječni izvoz svake županije i uspoređen sa izvozom svake županije po godinama te pomnožen sa 100. Tablica pokazuje koliko se smanjuje ili povećava izvoz u odnosu na prosječni izvoz po županijama kroz promatrano razdoblje.

Tablica 5: Bazni indeks izvoza izračunat prema prosječnom izvozu Republike Hrvatske po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Županija	Prosjek izvoza Republike Hrvatske	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Zagrebačka	3.553.943	61,8	78,3	89,4	100,8	130,7	138,9
Krapinsko-zagorska	2.807.575	81,5	86,4	98,0	103,6	110,7	119,7
Sisačko-moslavačka	3.683.715	108,8	99,0	92,6	108,0	109,3	82,2
Karlovačka	1.923.270	78,0	87,1	97,4	102,2	109,2	126,1
Varaždinska	6.176.555	87,4	91,5	97,3	97,5	111,4	114,9
Koprivničko-križevačka	2.049.397	90,2	90,8	97,1	101,0	106,7	114,2
Bjelovarsko-bilogorska	834.070	87,9	88,5	91,7	99,7	106,8	125,3
Primorsko-goranska	3.930.335	110,8	102,3	89,0	96,8	109,5	91,5
Ličko-senjska	172.431	44,5	75,1	101,1	112,9	131,2	135,2
Virovitičko-podravska	914.764	79,7	108,9	82,7	104,1	103,8	120,8
Požeško-slavonska	774.851	87,8	98,3	100,2	98,5	107,6	107,2
Brodsko-posavska	1.470.586	61,8	93,6	98,4	89,0	127,8	129,5
Zadarska	1.459.443	89,2	86,6	88,8	95,2	122,3	117,7
Osječko-baranjska	3.523.979	98,3	92,3	84,4	96,5	107,7	120,8
Šibensko-kninska	1.102.142	141,1	174,5	107,8	93,7	49,1	33,7
Vukovarsko-srijemska	1.296.417	88,8	92,3	95,5	108,3	110,0	105,1
Splitsko-dalmatinska	3.362.304	132,5	106,9	68,2	80,6	107,2	104,6
Istarska	5.455.829	130,5	96,1	93,8	84,7	101,6	93,4
Dubrovačka - neretvanska	219.600	112,2	80,4	102,1	100,7	112,5	92,1
Međimurska	3.418.654	85,7	89,5	92,8	99,7	110,7	121,6
Grad Zagreb	27.631.698	85,7	95,5	99,8	102,3	105,3	111,4
Neraspoređeno	3.600.847	17,0	5,9	24,4	126,5	164,0	262,2

Izvor: rad autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

Tablica 6 prikazuje bazni indeks uvoza izračunate prema prosječnom uvozu svake pojedine županije u razdoblju od 2011. do 2016. godine. U izračunu tablice za bazu usporedbe upotrijebljen je prosječni uvoz svake županije i uspoređen sa uvozom svake županije po godinama te pomnožen sa 100. Tablica pokazuje koliko se smanjuje ili povećava uvoz u odnosu na prosječni uvoz po županijama kroz promatrano razdoblje.

Tablica 6: Bazni indeks uvoza izračunat prema prosječnom uvozu Republike Hrvatske po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Županija	Prosjek uvoza Republike Hrvatske	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Zagrebačka	11.209.788	82,7	82,0	89,7	101,6	116,5	127,6
Krapinsko-zagorska	2.268.688	81,8	92,7	95,9	105,6	108,3	115,6
Sisačko-moslavačka	2.023.708	109,1	106,4	93,8	95,7	106,0	88,9
Karlovačka	1.485.133	85,6	85,1	105,7	98,8	99,3	125,4
Varaždinska	5.695.603	72,8	69,9	92,9	107,3	130,1	127,0
Koprivničko-križevačka	1.511.592	91,9	86,8	87,6	94,0	115,1	124,6
Bjelovarsko-bilogorska	1.022.362	85,5	88,0	93,8	93,3	106,1	133,3
Primorsko-goranska	6.101.584	93,6	87,0	92,6	110,7	107,5	108,7
Ličko-senjska	86.622	113,6	105,6	81,9	78,1	96,7	124,1
Virovitičko-podravska	525.240	106,2	120,4	69,4	89,6	96,1	118,3
Požeško-slavonska	528.183	90,8	97,8	98,6	93,6	114,2	105,1
Brodsko-posavska	1.275.414	104,0	122,0	89,7	80,0	99,9	104,4
Zadarska	1.362.731	78,5	78,6	88,8	100,5	129,2	124,4
Osječko-baranjska	3.253.812	96,7	93,1	93,8	92,7	103,5	120,1
Šibensko-kninska	1.149.019	114,6	166,5	108,7	89,1	50,9	40,2
Vukovarsko-srijemska	2.322.676	57,6	70,0	90,7	138,3	130,4	113,1
Splitsko-dalmatinska	4.744.848	96,1	107,6	91,7	96,9	102,4	105,3
Istarska	5.409.783	100,7	94,7	95,2	92,2	105,5	111,6
Dubrovačko-neretvanska	464.630	85,5	114,1	87,7	75,5	117,9	119,3
Međimurska	2.780.921	84,6	83,6	89,3	104,6	115,0	122,8
Grad Zagreb	72.151.935	97,8	99,2	101,6	97,5	101,2	102,8
Neraspoređeno	3.890.310	33,8	15,8	18,9	110,5	161,5	259,5

Izvor: rad autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

Kroz promatrane godine vidljivo je da se izvoz smanjuje i povećava u odnosu na prosječni izvoz. Zagrebačka županija bilježila je u 2011. godini pad izvoza od 38,2%, dok je u 2016. godini bilježila povećanje izvoza za 38,9% što je ujedno i najveće povećanje u 2016. godini. Sisačko-moslavačka županija, Primorsko-goranska županija, Šibensko-kninska županija, Istarska županija i Dubrovačko-neretvanska županija u 2011. godini bilježile su povećanje izvoza, dok su u 2016. godini bilježile pad izvoza, a najveći pad u 2016. godini imala je Šibensko-kninska županija 66,3%.

Povećanje uvoza u odnosu na prosječni uvoz u 2016. godini bilježile su sve županije osim Sisačko-moslavačke i Šibensko-kninske županije koje su bilježile pad uvoza. Kao i kod izvoza Šibensko-kninska županija imala je najveći pad uvoza od 59,8%. Povećanje i smanjenje uvoza konstantno se mijenja u svakoj županiji. Požeško-slavonska županija bilježila je pad uvoza u prve četiri promatrane godine dok je u zadnje dvije godine bilježila povećanje uvoza u odnosu na prosječni uvoz Požeško-slavonske županije za promatrano razdoblje. Promatrajući 2016. godinu vidljivo je da se više povećavao indeks uvoza nego indeks izvoza u odnosu na prosječni uvoz i izvoz, što nije dobar pokazatelj za Republiku Hrvatsku.

Tablica 7 prikazuje izračunate verižne indekse izvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine. Verižni indeks izvoza računa se tako što se vrijednost izvoza za određenu godinu podijeli sa prethodnom vrijednosti izvoza za određenu godinu i pomnoži sa sto. Rezultat koji se dobije tim izračunom pokazuje koliko kuna povećanja ili smanjenja izvoza u promatranom razdoblju dolazi na 100 kn izvoza u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 7: Verižni indeks izvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Županija	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Zagrebačka	-	126,8	114,1	112,8	129,6	106,3
Krapinsko-zagorska	-	106,0	113,3	105,6	105,6	108,0
Sisačko-moslavačka	-	90,9	93,6	107,8	109,5	75,1
Karlovačka	-	111,6	111,8	104,9	106,8	115,5
Varaždinska	-	104,7	133,9	100,2	114,3	103,1
Koprivničko-križevačka	-	100,6	106,9	103,9	105,7	107,0
Bjelovarsko-bilogorska	-	100,6	103,6	108,7	107,1	117,3
Primorsko-goranska	-	92,3	86,9	100,8	113,1	83,5
Ličko-senjska	-	168,8	134,5	111,8	116,1	103,0
Virovitičko-podravska	-	136,6	75,9	125,9	99,7	116,4
Požeško-slavonska	-	112,0	102,2	98,0	72,3	99,6
Brodsko-posavska	-	151,3	105,1	90,4	143,5	101,3
Zadarska	-	97,1	102,5	107,1	128,8	95,9
Osječko-baranjska	-	93,8	91,5	114,3	111,5	112,1
Šibensko-kninska	-	123,6	61,8	86,9	52,4	68,6
Vukovarsko-srijemska	-	103,9	103,4	113,4	101,5	95,5
Splitsko-dalmatinska	-	80,7	63,8	118,1	132,9	97,5
Istarska	-	73,6	97,6	90,3	120,0	91,8
Dubrovačko-neretvanska	-	71,7	126,8	98,7	111,7	81,8
Međimurska	-	104,3	103,7	107,4	111,1	109,8
Grad Zagreb	-	111,4	104,5	102,5	106,7	105,7

Izvor: rad autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

Stope promjene izračunate iz verižnih indeksa za izvoz pokazuju da se u 2016. godini u Zagrebačkoj županiji indeks povećao u odnosu na prethodnu godinu za 6,3%, u Krapinsko-zagorskoj za 8%, u Karlovačkoj županiji za 15,5%, Varaždinskoj županiji za 3,1%, Koprivničko-križevačkoj županiji za 7%, Ličko-senjskoj županiji za 3%, Virovitičko-podravskoj županiji za 16,4%, Brodsko-posavskoj županiji za 1,3%, Osječko-baranjskoj 12,1%, Međimurskoj 9,8% i u Gradu Zagrebu za 5,7%. U ostalim županijama bilježio se pad u odnosu na prethodnu godinu, a najveći pad od 24,9% bilježila je Sisačko-moslavačka županija.

Tablica 8 prikazuje bazni indeks izvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Bazni indeksi izvoza računa se tako što se vrijednost izvoza promatrane godine podijeli sa vrijednosti izvoza u baznoj 2011. godini i pomnoži sa sto. Rezultat koji se dobije tim izračunom pokazuje koliko kuna povećanja ili smanjenja izvoza u promatranom razdoblju dolazi na 100 kn izvoza u odnosu na baznu godinu koja služi za usporedbu.

Tablica 8: Bazni indeks izvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Županija	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Zagrebačka	100	126,8	144,6	163,2	211,6	224,8
Krapinsko-zagorska	100	106,0	120,2	127,0	135,8	146,8
Sisačko-moslavačka	100	90,9	85,1	91,7	100,4	75,5
Karlovačka	100	111,6	124,8	131,0	139,9	161,6
Varaždinska	100	104,7	111,2	111,5	127,4	131,4
Koprivničko-križevačka	100	100,6	107,6	111,8	118,2	126,5
Bjelovarsko-bilogorska	100	100,6	104,3	113,4	121,4	142,5
Primorsko-goranska	100	92,3	98,9	188,2	114,8	82,5
Ličko-senjska	100	168,8	227,1	253,8	294,8	303,9
Virovitičko-podravska	100	136,6	103,7	130,5	130,1	151,5
Požeško-slavonska	100	112,0	114,4	112,2	122,6	122,1
Brodsko-posavska	100	151,3	159,0	143,8	206,6	209,4
Zadarska	100	97,1	99,5	106,7	137,5	131,9
Osječko-baranjska	100	93,8	85,9	98,2	109,2	122,9
Šibensko-kninska	100	123,6	76,4	66,3	34,8	23,9
Vukovarsko-srijemska	100	103,9	107,4	121,9	123,8	118,2
Splitsko-dalmatinska	100	80,7	51,5	60,8	80,8	78,9
Istarska	100	73,6	71,8	64,8	77,8	71,5
Dubrovačko-neretvanska	100	71,7	90,9	89,7	100,2	82,0
Međimurska	100	104,3	108,2	116,2	129,1	141,8
Grad Zagreb	100	111,4	116,4	119,4	122,9	129,9

Izvor: rad autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

Stope promjene izračunate iz baznih indeksa pokazuju da se u Zagrebačkoj, Krapinsko-zagorskoj, Karlovačkoj, Varaždinskoj, Koprivničko-križevačkoj, Bjelovarsko-bilogorskoj, Ličko-senjskoj, Brodsko-posavskoj, Međimurskoj i Gradu Zagrebu izvoz konstantno povećava u odnosu na baznu 2011. godinu. Najveće povećanje u 2016. godini bilježila je Ličko-senjska županija sa 203,9% dok je najveći pad od 76,1% bilježila Šibensko-kninska županija.

Tablica 9 prikazuje verižni indeks uvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine. Tablica prikazuje za koliko se povećao ili smanjio uvoz po županijama u odnosu na 100 kn uvoza u prethodnom razdoblju.

Tablica 9: Verižni indeks uvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Županija	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Zagrebačka	-	99,1	109,4	113,2	114,7	109,5
Krapinsko-zagorska	-	113,3	103,4	110,1	102,4	123,3
Sisačko-moslavačka	-	97,5	88,1	101,9	110,8	83,8
Karlovačka	-	99,3	124,3	93,4	100,5	126,3
Varaždinska	-	95,9	132,9	115,4	121,3	97,6
Koprivničko-križevačka	-	94,5	100,9	114,8	114,4	108,2
Bjelovarsko-bilogorska	-	102,9	106,5	99,4	113,7	125,6
Primorsko-goranska	-	92,6	106,4	119,5	97,1	101,0
Ličko-senjska	-	92,9	77,5	95,3	123,8	128,3
Virovitičko-podravska	-	113,4	57,6	129,1	107,2	123,0
Požeško-slavonska	-	107,6	100,8	94,9	122,0	115,7
Brodsko-posavska	-	117,2	73,5	89,2	124,7	104,5
Zadarska	-	100,1	112,8	113,2	128,4	96,2
Osječko-baranjska	-	96,2	100,8	98,7	111,6	116,0
Šibensko-kninska	-	115,1	65,3	81,9	57,1	78,8
Vukovarsko-srijemska	-	121,6	129,4	152,5	94,3	86,8
Splitsko-dalmatinska	-	111,9	85,2	105,7	105,6	102,7
Istarska	-	94,1	100,4	96,8	114,4	105,8
Dubrovačko-neretvanska	-	133,4	102,8	86,2	156,1	101,1
Međimurska	-	98,8	106,8	117,1	109,9	106,8
Grad Zagreb	-	101,3	102,4	95,9	103,8	101,5

Izvor: rad autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

Stope promjene izračunate iz verižnih indeksa izvoza u 2016. godini pokazuju pad u odnosu na prethodnu godinu u Sisačko-moslavačkoj županiji za 16,2%, u Varaždinskoj županiji pad od 2,4%, Zadarskoj županiji 3,8%, Šibensko-kninskoj 21,25 i Vukovarsko-srijemskoj pad od 13,2%. U ostalim županijama bilježilo se povećanje u odnosu na prethodnu godinu, a najveće povećanje bilježila je Ličko-senjska županija 28,3%.

Tablica 10 prikazuje bazni indeks uvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine. Tablica prikazuje za koliko se povećao ili smanjio uvoz po županijama u odnosu na 100 kn uvoza u odnosu na baznu 2011. godinu.

Tablica 10: Bazni indeks uvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Županija	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Zagrebačka	100	99,1	108,4	122,8	140,9	154,3
Krapinsko-zagorska	100	113,3	117,2	129,0	132,2	141,2
Sisačko-moslavačka	100	97,5	85,9	87,6	97,1	81,4
Karlovačka	100	99,3	123,5	115,4	115,9	146,5
Varaždinska	100	95,9	127,6	147,3	178,7	174,5
Koprivničko-križevačka	100	94,5	95,3	109,5	125,2	135,6
Bjelovarsko-bilogorska	100	102,9	109,7	109,1	124,1	156,0
Primorsko-goranska	100	92,9	98,9	118,2	114,8	116,1
Ličko-senjska	100	92,9	72,0	68,7	85,1	109,2
Virovitičko-podravska	100	113,4	65,3	84,3	90,5	111,3
Požeško-slavonska	100	107,6	108,5	103,0	125,6	115,7
Brodsko-posavska	100	117,2	86,2	76,9	96,0	100,4
Zadarska	100	100,1	113,0	128,0	164,4	158,4
Osječko-baranjska	100	96,2	97,0	95,8	107,0	124,2
Šibensko-kninska	100	115,1	75,1	61,6	35,2	27,7
Vukovarsko-srijemska	100	121,6	157,5	240,1	226,4	196,6
Splitsko-dalmatinska	100	111,9	95,3	100,8	106,5	109,4
Istarska	100	94,1	94,5	91,5	104,7	110,8
Dubrovačko-neretvanska	100	133,4	102,5	88,3	137,9	139,5
Međimurska	100	98,8	105,6	123,6	135,8	145,2
Grad Zagreb	100	101,3	103,8	99,6	103,4	105,1

Izvor: rad autorice prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Priopćenje (2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017.)

Najveće povećanje uvoza u 2016. godini u odnosu na baznu 2011. godinu bilježila je Vukovarsko-srijemska županija sa 96,6%. Pad uvoza bilježila je Sisačko-moslavačka županija 18,6% i Šibensko-kninska županija 72,3%, što je i najveći pad uvoza zabilježen kroz promatrano razdoblje.

7. ZAKLJUČAK

Vanjska trgovina predstavlja razmjenu materijalni i nematerijalnih dobara između zemalja. Izvoz je jako važan jer omogućuje stvaranje prihoda kojima se osigurava gospodarski razvoj zemlje i životnog standarda.

U ovom radu analiziran je izvoz i uvoz hrvatskih županija u razdoblju od 2011. do 2016. godine. U 2016. godini 10 županija je ostvarilo deficit a ostalih 11 suficit vanjskotrgovinske bilance. Prema analizi pokrivenosti uvoza izvozom nema poboljšanja jer je pokrivenost uvoza izvozom ostala na istoj razini kao i prethodne godine. Prosječni izvoz Republike Hrvatske i dalje je manji nego prosječni uvoz Republike Hrvatske što nije dobro za zemlju.

Gospodarsko stanje u Republici Hrvatskoj nije dovoljno dobro. Da bi se to promijenilo potreban je oporavak domaćeg gospodarstva, a pri tome ključnu ulogu trebaju napraviti ministarstva Republike Hrvatske, i to tako da se smanji birokratski aparat, a i visoki porezi. Time bi se potaknuo rast domaće proizvodnje i konkurentnost domaćih proizvoda na tržištu. Također bi se pokrenula i industrijska proizvodnja koja bi potaknula veći izvoz. Hrvatska je puna prirodnih bogatstava koja bi se trebala iskoristiti za izvoz i samim time poboljšati gospodarsko stanje u državi.

LITERATURA

1. Andrijanić, I. (1995.) Vanjskotrgovinsko poslovanje, Zagreb, Mikrorad
2. Andrijanić, I. i Pavlović, D. (2012.) Menadžment međunarodne trgovine, Zagreb, Visoka poslovna škola Libertas
3. Bandalović, K. (2014.) Carine u Republici Hrvatskoj 2014./2015., Zagreb
4. Državni zavod za statistiku (2017) Priopćenje: Robna razmjena s inozemstvom-pregled po županijama (20.06.2017.)
https://www.google.hr/?gws_rd=ssl#q=robna+razmjena+s+inozemstvom+pregled+po+zupani+jama (20.06.2017)
5. Državni zavod za statistiku (2012) Priopćenje: Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom u 2011. Konačni podaci (26.05.2017.)
http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2012/04-02-04_01_2012.htm (26.05.2017.)
6. Državni zavod za statistiku (2013) Priopćenje: Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom u 2012. Konačni podaci (26.05.2017.)
http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2013/04-02-03_01_2013.htm (26.05.2017.)
7. Državni zavod za statistiku (2014) Priopćenje: Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom u 2013. Konačni podaci (26.05.2017.)
http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2014/04-02-03_01_2014.htm (26.05.2017.)
8. Državni zavod za statistiku (2015) Priopćenje: Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom u 2014. Konačni podaci (26.05.2017.)
http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2015/04-02-02_01_2015.htm (26.05.2017.)
9. Državni zavod za statistiku (2016) Priopćenje: Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom u 2015. Konačni podaci (26.05.2017.)
http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2016/04-02-02_01_2016.htm (26.05.2017.)

10. Državni zavod za statistiku (2017) Priopćenje: Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom u 2016. Konačni podaci (26.05.2017.)

http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2017/04-02-02_01_2017.htm (26.05.2017.)

11. Horvat, J. i Mijoč, J. (2014.) Osnove statistike, Zagreb, Naknada Ljevak

12. Izvozni portal,

<https://izvoz.gov.hr/trgovinska-politika/94> (21.05.2017.)

13. Ministarstvo europskih i vanjskih poslova,

<http://gd.mvep.hr/hr/trgovinska-politika-europske-unije/> (21.05.2017.)

14. Šošić, I. (2004.) Primijenjena statistika, Zagreb, Školska knjiga

15. Vaša Europa - Europa EU,

http://europa.eu/youreurope/business/sell-abroad/import-export/index_hr.htm (21.05.2017.)

POPIS TABLICA

Tablica 1: Izvoz po županijama Republike Hrvatske u razdoblju od 2011. do 2016. godine u tisućama kuna

Tablica 2: Uvoz po županijama Republike Hrvatske u razdoblju od 2011. do 2016. godine u tisućama kuna

Tablica 3: Pokrivenost uvoza izvozom po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Tablica 4: Prosjek izvoza i uvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Tablica 5: Bazni indeks izvoza izračunat prema prosječnom izvozu Republike Hrvatske u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Tablica 6: Bazni indeks uvoza izračunat prema prosječnom uvozu Republike Hrvatske u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Tablica 7: Verižni indeks izvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. Godine

Tablica 8: Bazni indeks izvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Tablica 9: Verižni indeks uvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Tablica 10: Bazni indeks uvoza po županijama u razdoblju od 2011. do 2016. godine

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Izvoz i uvoz Republike Hrvatske u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Grafikon 2: Pokrivenost uvoza izvozom po županijama u 2016. godini u postotcima

Grafikon 3: Prosječni izvoz i uvoz u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2011. do 2016. godine

IZJAVA O AUTORSTVU RADA

Ja, **Ines Kunac**, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor završnog/diplomskog rada pod naslovom **Izvoz i uvoz hrvatskih županija** te da u navedenom radu nisu na nedozvoljen način korišteni dijelovi tuđih radova.

U Požegi, 27. lipnja 2017. godine.

Ines Kunac
